

Uit het WANO JOURNAAL van april 1967

UIT VROEGER DAGEN

De eerste Kerk te Dorst (1835-1912)

In 1823 werden de overblijfselen van de oude kapel aan de katholieken van Dorst geschonken. Toen werden plannen gevormd om een geheel nieuwe kerk te bouwen op de fundamenten van de kapel. Dit bleek echter onmogelijk.

Toen werd een verzoekschrift aan de koning gezonden, die goedgunstig beschikte. Dit was Koning Willem I, die regeerde van 1813 tot 1840. Hij schonk aan de Katholieke: gemeenschap van Dorst F 7000,- voor de nieuw te bouwen Kerk.

Wij geven nu een gedeelte van de brief van de Secretaris bij het Departement voor de zaken van de R.K. Eredienst. De brief was gericht aan Z. Exc. de Gouverneur der Provincie Noord-Brabant die van advies moest dienen op een request uit Dorst.

- Het behaagde Uwe Exc. mijn bericht en consideratie te vragen op het hierbij teruggaand, aan Z. Majesteit ingediend adres van pastoor en Kerkmeester der R.K. Gemeente van Dorst onder Oosterhout, daarbij te kennis gevonden dat, daar hun schuurkerkje te klein is voor de Godsdienstoefeningen ter ingezetenen van Dorst en omliggende gehuchten,

Zij sedert lang verlangen de oude vervallen kapel, staande aan de grote weg nr. 8 van Breda naar 's-Hertogenbosch te mogen opbouwen en te dien einde aan Z.M. inzenden een tekening en begroting van een eenvoudig en min kostbaar plan van opbouw dier kapel; doch dat de kleine en geringe gemeente van Dorst niet in staat is het geheel beloop der daartoe vereiste kosten te bestrijden, maar te dieneinde een som van F 2079,- wil bijdragen en zij voorts nederig aan Z.M. verzoeken om in het te kort komende door een toelaag van F. 7500,- uit 't Rijks Kas te willen voorzien.

Het bovenstaande verzoek alstoen het onderwerp van een meer speciaal onderzoek hebbende kunnen uitmaken, kan ik thans mij de eer geven Uwe Exc. dienaangaande te berichten:

Dat van de oude kapel slechts nog een gedeelte van het muurwerk boven de grond bestaat, hetwelk te oud en te bouwvallig is om bij de opbouw der nieuwe kapel te kunnen worden behouden. Zelfs de oude fundamenten zouden niet kunnen worden benut.

Dan volgen er een hoop technische détails over de nieuw te bouwen Kerk. Er wordt ook nog opgemerkt, dat de waarde van de afbraak der oude Kapel, op F 700, - geraamd, veel te hoog is gesteld, en nauwelijks F 200, - zal kunnen bedragen. De raming der kosten voor de opbouw, die F 9579,59 bedroeg werd veel te gering geacht, het zou wel F 12500, - bedragen.

Dit schrijven was gedateerd 21 januari 1835.

Er werd dus een z.g. Waterstaatkerk gebouwd, omdat de Minister van Waterstaat er mee te maken had. Deze Kerk had de z.g. Waterstaatstijl, waarvan in de omtrek nog verschillende voorbeelden te zien zijn, o.a. te Oosteind (gebouwd in 1852) Ze werd gebouwd op het Kapelerf en heeft dienst gedaan tot 1912.

Boven de ingang herinnerde een steen met inscriptie aan de milde gift van de Koning:

- Deo vivo ex munificentia Regis corusco - wat ongeveer betekent: Ik schitter ter ere van de levende God door de vrijgevigheid van de Koning.

(Zie onderstaande toelichting)

De parochie telde toen 360 communicanten d.w.z. 550 zielen.

De opzichter bij het bouwen was J.K. Fischer. De haan van de toren kostte

F 12, -. Het vergulden F 4, -.
 De aannemer was Wouter van Rijmenam uit de Leur. (aannemingsom
 F 12800, -) die
 F 78, - boete moest betalen, omdat hij 13 dagen over tijd werkte.
 Er kwamen in 1838 twee klokken.

- a. Middellijn 0,565 m. Opschrift: M.van Kakerken Pastoor in Dorst.
 b. Middellijn 0,460 m. Opschrift: H. Wagemakers Thesaurier (penningmeester)

Rekening en verantwoording

Ontvangst

Uitgaaf

Rijkssubsidie	F 7000,-	plan, bestek, etc.	F 116,40
Provinc. Subsidie	F 2400,-	Advertentie	F 32,27
Inschr. Parochianen	F 1272,-	Opbouw	F 7328,66
Collectes, etc,	F 315,60	Opbouw	F 5172,37
Batig saldo over M33/35	F 394,56	Opzichter	F 594,-
Bijzondere giften	<u>F 2069,65</u>	Allerlei	<u>F 45,92</u>
	F13451,81		F13348,62

Het was getekend door Pastoor Kakerken en de leden van het kerkbestuur:
 H. Wagemakers
 Mich.Govers
 A.van Alphen

De geestelijken, die in deze Kerk dienst hebben gedaan waren:

Martinus van Kakerken 1830 - 1867

Jacobus Joannes Mol 1867 - 1884

Henricus van der Eynden 1884 - 1907

Adrianus den Ronden 1907 - 1940

Pastoor J.J. Mol was geboren te Gilze 7 aug.1821, te Hoeven priester gewijd 17 mei 1845. Kapelaan te Rijen 23 maart 1846. Kapelaan. te Hoeven 13 febr.1854, pastoor te Stoppeldijk 24 juni 1856 en verplaatst naar Dorst 9 mei 1867.
 Overleden 9 okt.1884

Pastoor H. v.d.Eynden Geboren op de Beek 1833, priester gewijd 1858, assistent te De Heen 1858. Kapelaan te Kruisland 1858, kapelaan te Zundert 1860, te Teteringen 1863, rector te Molenschot 1879, pastoor te Dorst 1884. Overleden 3 febr.1907.

Op het laatst van zijn leven 21 april 1906 werd hier assistent Cornelis Koenraads, die op 9 febr. 1907 benoemd werd tot Kapelaan te Beek.

Arnold Minjon †

Toelichting van Jos van Alphen:

Op het moment dat Albert Minjon bovenstaand stukje schreef wist hij niet waar de gevelsteen uit de oude kerk was gebleven.

Bij toeval werd de steen in 1981 teruggevonden in de tuin van Slotje Braeckesteyn in Oosterhout waar toen een Horeca gelegenheid in was gevestigd. De eigenaar was bereid de gevelsteen af te staan.

In 1987 kreeg de steen een nieuwe plaats in de voorgevel van de huidige Marcoen kerk. De onthulling vond plaats op 26 april 1987 ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de Marcoen kerk.

De Latijnse tekst op de steen:

Deo VIVO eX MUNIfCentla regls CorUsCo dat betekent: Voor God die leeft straal ik de vrijgevigheid van de koning uit.

De hoofdletters in de Latijnse tekst vormen samen opgeteld het jaartal 1835 met dien verstande dat de V en de U bij de Romeinse letters hetzelfde zijn.

Dus: M = 1000, D = 500, C = 100, X = 10, V en U = 5 en I = 1